

ת"פ 71172/12/19 - מדינת ישראל נגד וואפי אל צאנע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 71172-12-19 מדינת ישראל נ' אל צאנע

בפני בעניין:	כבוד השופט יואל עדן המאשימה:
נגד הנאשם:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד לואי עזאם - פמ"ד וואפי אל צאנע ע"י ב"כ עו"ד אורי בן נתן

גזר דין

האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן (כא/2), במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, וניסיון לגניבת רכב לפי סעיף 413ב(א) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן, בתאריך 10.12.19 החנה המתלונן את רכבו מסוג טויוטה לנדקרוזר ("הרכב") סמוך לביתו. הרכב חנה כאשר אליו מחוברת עגלה נגררת ("הנגרר") ובתוכה פסולת ברזל וכלי עבודה, ובין היתר תנור, מכונת כביסה, מברג, פטיש, סכין יפני ופלייר.

במועד הנ"ל, בסמוך לשעה 22:15 הנאשם הגיע למקום, פתח את הרכב והתניע אותו באמצעות מפתח תואם, אותו השיג בדרך שאינה ידועה למאשימה, והחל לנסוע ברכב, כשהוא מתכוון לשלול מהמתלונן את הרכב ואת הנגרר שלילת קבע.

סמוך לאחר מכן, המתלונן הבחין בגניבת הרכב, יצא מביתו והחל לחפש את הרכב, כשהוא רוכב על קטנוע ("הקטנוע").

בהגיעו לצומת, המתלונן הבחין ברכב, שבאותה העת נהג בו הנאשם. המתלונן החל לעקוב אחרי הרכב וכן דיווח על מיקומו למוקד 100.

בשלב מסוים במהלך הנסיעה, הנאשם אשר הבחין במתלונן, האט את מהירות נסיעתו וסטה לכיוון השול. כאשר המתלונן האט גם הוא את מהירות נסיעתו והמשיך לשהות בקרבת הרכב, הנאשם הגביר את מהירות נסיעתו והחל לברוח מהמתלונן תוך נהיגה מהירה.

בשלב מסוים הנאשם פנה בפתאומיות מהכביש הסלול לשביל עפר. המתלונן אשר בכל אותה העת המשיך לעקוב אחרי הנאשם, נותר לעמוד על הכביש בכניסה לשביל העפר. לאחר נסיעה קצרה בשביל העפר הנאשם ביצע פניית פרסה, האיץ את מהירות נסיעתו והחל לשוב על עקבותיו אל הכביש ממנו הגיע. המתלונן שהיה על הכביש באותה העת, נאלץ לסטות ימינה עם הקטנוע על מנת להימנע מפגיעה אפשרית בו. מיד לאחר מכן הנאשם המשיך בבריחה.

באותה עת שוטרים שנסעו בניידת משטרה, שמעו דיווחים בקשר המשטרתי אודות גניבת הרכב ומסלול נסיעתו. בהגיעם לצומת בני עייש, השוטרים הבחינו ברכב, ביצעו פניית פרסה, הפעילו אורות כחולים וסירנה וכרזו לנאשם לעצור. הנאשם לא עצר, אלא המשיך בנסיעה מהירה בכביש והשוטרים נסעו אחריו.

הנאשם נסע בכביש, כשהוא עובר בין הנתיבים ובין כלי הרכב שנסעו בנתיבים כחוק, וגרם לאחד מהם לסטות מנתיב נסיעתו בשל אופן נהיגתו של הנאשם.

בהמשך, לאחר שהנאשם חצה צומת, השוטר החל לנסוע במקביל לנאשם מצד ימין במטרה לגרום לנאשם לעצור. הנאשם הבחין בשוטר, אולם המשיך בנסיעתו.

בנוסף לכך בשלב זה, כתוצאה מאופן נהיגתו של הנאשם, הנגרר הטלטל מצד לצד, נטה על צדיו וחפצי ברזל שונים שהיו בתוכו נפלו על הכביש.

בהמשך, הנאשם הגיע לצומת מרומזר, באותה העת דלק ברמזור הצומת אור אדום, ומספר כלי רכב נעצרו לפני הצומת. למרות האמור, הנאשם נסע בין כלי הרכב שנעצרו כאמור לפני הצומת וחצה אותו.

השוטרים בניידת המשיכו לנסוע אחרי הנאשם תוך כדי שהם כורזים לו לעצור אך הנאשם המשיך לנסוע במהירות, עבר בין הנתיבים ובין כלי רכב בודדים וגרם לחלק מהרכבים לסטות מנתיב נסיעתם. כמו כן, כתוצאה מאופן נהיגתו של הנאשם, חפצים שונים המשיכו ליפול מהנגרר אל הכביש.

באותה העת, שוטרים הציבו ניידת משטרה שנייה בצומת כפר אחים בכוון נסיעתו של הנאשם וחסמו את התנועה בצומת. כאשר הנאשם הגיע לצומת והבחין במחסום המשטרתי, הוא החל לנסוע בנתיב הפניה ימינה, עקף את הצומת מימין וחזר לנסוע על כביש 40. בשלב זה, השוטרים עלו אל הניידת השנייה והצטרפו למעקב אחרי הרכב.

הנאשם המשיך לנסוע במהירות, עקף כלי רכב מימין ומשמאל וגרם להם לסטות לצדדים. בנוסף, בשל אופן נהיגתו של הנאשם, חפץ נפל מהנגרר ועף לעבר הניידת השנייה, ושוטר נאלץ להסיט את הניידת השנייה הצידה על מנת לא להתנגש בחפץ.

באותה העת בוצעה חסימה בצומת באמצעות שתי ניידות משטרה, וכן באמצעות כלי רכב אזרחיים, שנתבקשו לעצור לפני הצומת. שוטר עמד בין כלי הרכב שעצרו לפני הצומת, כשהוא לבוש מדי משטרה.

כאשר הנאשם התקרב אל הצומת הוא הבחין במחסום אך לא עצר אלא סטה שמאלה והחל לנסוע במהירות על אי התנועה, שמפריד בין הנתיבים, במטרה לעקוף את המחסום ולחצות את הצומת.

במקביל לכך, השוטר רץ לעבר אי התנועה בו נסע הנאשם כדי לסמן לו לעצור, אולם הנאשם לא עצר ולא האט את מהירות נסיעתו.

כאשר הנאשם החל לחצות את הצומת, בזמן שדלק בו אור אדום, השוטר ירה ירייה אחת מנשקו לעבר גלגלי הרכב, במטרה לגרום לנאשם לעצור, אך לא פגע.

סמוך לאחר מכן, הנאשם פנה ימינה, במקום בו הפניה אסורה, ונסע בניגוד לכיוון התנועה לעבר אזור התעשייה.

לאחר זמן קצר, הנאשם עצר בחנייה של מפעל, יצא מהרכב והחל להימלט רגלית לעבר המחסן המקורר של המפעל. שוטרים רצו אחריו, וכעבור זמן קצר ולאחר חיפושים בתוך המחסן המקורר הנאשם נעצר על ידם.

במעשיו אלה, הנאשם ניסה לגנוב רכב, טיפל בנתיב תחבורה ובכלי תחבורה, בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב תחבורה ובבטיחות נוסעים, או כדי לסכן את הבטיחות והשימוש האמורים, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, וכן הפריע לשוטרים במילוי תפקידם וניסה להכשילם.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן והורשע בעבירות המפורטות בו. בין הצדדים אין הסדר לעניין העונש. הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות מבחן.

הראיות לעונש

3. מטעם המאשימה הוגשו ראיות לעונש, הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1) הכולל אי הרשעה בעבירות פריצה לרכב וגניבה מרכב, ורישום תעבורתי (ת/2) ומשלים (ת/3) הכולל 10 רישומים לרבות בעבירות נהיגה כשהרישון פקע, נהיגה ברכב לא תקין, מהירות, סטייה מנתיב, קיפוח זכות שימוש, ונוסע לא חגור.

מטעם הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש.

תסקירי שירות מבחן

4. הנאשם, יליד 5/99, היה בגיל 20 ומחצה בעת ביצוע העבירות, הופנה לשירות המבחן, וכפי שיפורט להלן, עבר במסגרתו הליכי טיפול ארוכים ומשמעותיים, והוגשו ביחס אליו 7 תסקירים.

התסקיר הראשון מיום 3.2.21, מפרט את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם. הוריו גרים כפרודים בביתם המשותף ולהם שישה ילדים. הנאשם אותה עת בן 21, מתגורר בבית הוריו ועובד במפעל. סיים 12 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות מלאה. לא התגייס לשירות צבאי בשל הצורך לסייע בפרנסת משפחתו.

בהיותו בן 19, החל הנאשם לעבוד כקבלן עצמאי ותיפקד בעבודתו באופן אחראי ורציני. בשל בעיות כספיות ותאונת עבודה הפסיק לעבוד והחל לצבור חובות כספיים, ותיאר תקופות של מצב כלכלי קשה.

בתקופת מעצרו בגין העבירה דנן, הנאשם חש לראשונה בחייו כי משפחתו דואגת לו ועומדת לצדו, לצד כעסם וגינויים המוחלט את מעשיו.

בהתייחס למעשי העבירה, הנאשם מודה בכתב האישום ולוקח אחריות על ביצוע העבירות. לדבריו, העבירות נעברו על רקע מצוקה כלכלית בה היה נתון לאחר תאונת העבודה. ביום ביצוע העבירות חש תסכול על רקע סירובה של אמו לתת לו סכום כסף על מנת להחזיר חוב שצבר ובדרכו לבית הקפה השכונתי פגש במכר שהציע לו להצטרף אליו ולאחר לנסיעה, בסופה הובטח לו סכום כסף.

הנאשם מסר כי לא היה שותף בתכנון העבירה. לדבריו, ידע כי מדובר במעורבות שולית, מבלי לתת את הדעת על ההשלכות האפשריות של התנהגותו. לטענתו, פעל מבלי להפעיל שיקול דעת, ובהכוונה טלפונית מלאה של השניים האחרים, תוך הפעלת לחץ והבטחה מצדם כי הם יחלצו אותו. לדבריו, על אף רצונו לעצור ולהסגיר עצמו מספר פעמים לאורך הדרך, חשש לקבל החלטות באופן עצמאי ונטה לפעול על פי שיקול דעתם של השניים האחרים.

הנאשם הביע בפני שירות המבחן חרטה עמוקה על ביצוע העבירות, מבין שפעל בחוסר שיקול דעת ובהתנהגותו סיכן בצורה חמורה את עצמו ואת משתמשי הכביש האחרים. הנאשם תיאר כי כשנזכר במעשיו מתקשה להאמין שביצע עבירה כה מסוכנת ותיאר תחושת בושה בשל מעשיו. עם זאת, תיאר כי לראשונה בחייו משפחתו עמדה לצדו, וערכה מאמצים לסייע לו.

שירות המבחן מציין כי הנאשם בעל יכולות גבוהות לתפקוד תקין בתחום התעסוקתי, בעל יכולת להתבוננות פנימית ולביטוי רגשי, יכולת לגלות אמפטיה ולהכיר בהשלכות מעשיו על הסביבה. חווית המעצר והתמיכה שקיבל ממשפחתו הובילו אותו לעריכת חשבון נפש, לשינוי בתפיסותיו ורצון לשקם את חייו.

כיום משפחתו מהווה עבורו מערכת תמיכה משמעותית, ונותנת מענה לצרכיו הרגשיים. הדבר מהווה גורם משמעותי בהליך השיקום שעשוי לצמצם מעורבות שולית. להערכת שירות המבחן ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם משמעותי מרתיע ומציב גבולות.

הומלץ לדחות את הדיון לתקופת ניסיון לשם שילובו בטיפול.

התסקיר השני מיום 3.5.21, מעלה כיבמהלך תקופת הדחייה השתלב הנאשם בתעסוקה המסייעת לו להתמודד עם מצבו ולהרגיש חיוני. הנאשם ערך מאמצים להסדיר חובותיו, ולסייע כלכלית למשפחתו. בשל התפשטות נגיף הקורונה טרם שולב בקבוצה טיפולית. הומלץ לדחות את הדיון.

בתסקיר השלישי מיום 15.6.21, במהלך תקופת הדחייה המשיך הנאשם בעבודתו כאחראי על עובדים במפעל, והחל עבודה נוספת עם אחיו. הנאשם טרם השתלב בקבוצה טיפולית בשל רשימות המתנה ארוכות ועתיד להשתלב בטיפול בהמשך. הומלץ על דחיית הדיון.

בתסקיר הרביעי מיום 5.9.21, צוין כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית, הוא השתלב באופן חיובי בקבוצה, הקפיד להגיע למפגשים בקבוצה בזמן, שיתף בתכנים אישיים והיה קשוב לחברי הקבוצה. הנאשם התייחס לביצוע העבירה וניכר כי הוא הבין את משמעות והשלכות מעשיו, על עצמו ועל הסביבה. שירות המבחן מתרשם כי הנאשם בשל לתהליך של שינוי ומגויס לתהליך הקבוצתי. הנאשם הביע שביעות רצון מהטיפול שעובר, ותיאר כי נתרם מהשיח הקבוצתי ומהשיתוף של חברי הקבוצה האחרים.

הנאשם תיאר כי הקבוצה מסייעת לו בהתבוננות ובחינה עצמית, והביע רצון להמשיך להשתלב בקבוצה, מתוך רצון לרכוש כלים להתנהלות במצבי לחץ בעתיד.

שירות המבחן המליץ על הטלת ענישה שיקומית בדמות צו מבחן לשנה, ולצדה ענישה מוחשית בדמות עבודות שירות ומאסר על תנאי.

התסקיר החמישי מיום 5.12.21, מעלה כי הנאשם המשיך השתלבותו בקבוצה הטיפולית אותה החל כחצי שנה קודם, הגיע באופן עקבי ובזמן למפגשים, כיבד את חברי הקבוצה, השתתף באופן פעיל בתכנים המתקיימים בה, תוך שיתוף אישי אותנטי ומעמיק אודות עברו וקשייו. במהלך השתתפותו בקבוצה הנאשם הצליח לבצע התבוננות ובחינה עצמית משמעותית. ניכר כי הצליח להבין את משמעות מעשיו, להתייחס לעומק להרגשותיו במהלך ביצוע העבירה, בעל יכולת לראות את הבעייתיות שבבחירותיו בתקופה שקדמה לביצוע העבירה, תוך תובנה למאפיינים אישיותיים ודפוסי חשיבתו שהובילו למעורבות בפליליים והבנת הסיכונים הכרוכים בהתנהגותו.

במהלך השתתפותו בקבוצה הנאשם שיתף במשברים שחווה בתחום המשפחתי, וניכר כי הקבוצה מהווה עבורו מקום בטוח ומשמעותי לפורקן רגשותיו וללמידת דרכי התמודדות עם מצבי מצוקה ומשבר. שירות המבחן מעריך כי המשך השתלבותו בקבוצה עשויה לצמצם את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, שב על המלצתו מהתסקיר הקודם.

התסקיר השישי מיום 23.3.22, מעלה כי הנאשם המשיך השתלבותו בקבוצה הטיפולית, הביע את עמדותיו גם אם הן מנוגדות לדעת חבריו לקבוצה, שיתף על אלימות כלכלית ונפשית שחווה במהלך חייו, וחלק עם חברי הקבוצה דרכי התמודדות שמסייעים לו. הנאשם מצא עצמו מתמודד עם קשייו ומצוקותיו, לא נטה להדחיק בעיות כבעבר, ועשה כל שביכולתו על מנת לפתור את קשייו בדרך מקדמת. עוד שיתף כי באמצעות הקבוצה למד להיעזר יותר באחרים בעזרת תמיכה רגשית והכוונה מאנשים משמעותיים לו, בשונה מבעבר, שחש כי הוא חסר גורמי תמיכה. צוין כי הנאשם עובר תהליך משמעותי של שינוי דפוסי בקבוצה ומצליח לתרום ולהירתם מחברי הקבוצה על ידי שיקופים הדדיים. תקופת הטיפול בקבוצה נמשכת כשנה. שירות המבחן שב על המלצתו הקודמת בדבר מאסר בעודות שירות וצו מבחן, אם כי כעת צו המבחן המומלץ הינו לחצי שנה.

בתסקיר השביעי והאחרון מיום 26.6.22, צוין כי הנאשם המשיך השתלבותו בקבוצה הטיפולית באופן עקבי. שירות המבחן מתרשם כי הנאשם מתמודד עם מספר משברים בחייו האישיים. בעקבות החלטה שגויה שלקח הופסקה עבודתו במפעל.

הנאשם תיאר שינוי משמעותי בדפוסי חשיבתו והתנהגותו, שירות המבחן מתרשם כי הנאשם גילה מחויבות לטיפול, הגיע באופן רציף וקבוע, גילה עניין בתכנים והשתתף באופן פעיל בשיח הקבוצתי, שיתף בפתיחות ורכש כלים להתמודדות בתחומי חייו השונים בעתיד.

בתקופה האחרונה, חלה רגרסיה מסוימת במצבו בשל מספר אירועי דחק. הנאשם פעל מתוך דפוסי המוכרים לרבות התכנסות עצמית, מיקוד שליטה חיצוני ותפיסה קורבנית ולא מקדמת. בניגוד לעבר, הנאשם שיתף בקשייו והצליח לקבל שיקופים ממשתמשי הקבוצה.

שירות המבחן מציין את המחויבות והרצינות של הנאשם בקשר עם שירות המבחן, וכי מעת ביצוע העבירה, לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים פליליים נוספים.

שירות המבחן שב על המלצתו, להטלת ענישה מוחשית בדמות עבודות שירות ומאסר על תנאי, אך לא חזר על המלצתו

לצו מבחן, את הסיבה לכך ניתן להבין מסיום התהליך הטיפולי.

הוגשה חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות, לפיה הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

טענות הצדדים:

5. לטענת ב"כ המאשימה:

הערך החברתי המוגן העומד בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם הינו קדושת החיים. הנאשם פגע בהגנה על שלומם ובריאותם של המשתמשים בדרך ובזכות לקניין ותחושת הביטחון האישי והציבורי. מעשיו של הנאשם מעידים על תעוזה, זלזול בוטה בחייהם ובבריאותם של המשתמשים בכביש וחוסר מורא מפני החוק ושליחיו.

הנאשם בחר יעד למימוש תוכניתו העבריינית והצטייד במפתחות התואמות לרכב אותו ניסה לגנוב. מעשה שקדם לו תכנון. בהמשך, ניגש בשעת לילה מאוחרת למקום הימצאות הרכב וגנב אותו. בעת מנוסתו של הנאשם ברכב, התעלם הנאשם מהסכנות הכרוכות בשימוש בכביש מהיר ויצר סיכון בלתי סביר וממשי למשתמשים בכביש שנקלעו לדרכו.

הנאשם המשיך במנוסתו חרף קריאות אנשי המשטרה לעברו במספר הזדמנויות לעצור. הנאשם עבר שתי חסימות משטרתיות, חצה שני רמזורים אדומים והתעלם מירייה של אחד השוטרים לעבר הרכב בו נסע, ירייה שנועדה לעצור את הרכב.

גניבת הרכב כללה מרדף בכביש מהיר ובצמתים מרכזיים שחלקם אף מרומזרים.

משראה הנאשם כי השוטרים במנוסה אחריו, נטש את הרכב ונמלט לאחד המחסנים של מפעל שהיה בקרבת המקום כדי לחמוק מהמעצר. לאורך המרדף נפלו חפצים מהנגרר שהיה רתום לרכב.

יש למצות את הדין עם הנאשם ולהוקיע מעשים מהסוג הזה. באורח נס לא קופחו חיי אדם. פוטנציאל הנזק משמעותי ורחב כאשר מדובר בנאשם שנהג ברכב בצורה פראית בזמן שלרכב רתום נגרר עמוס בציוד שחלקו עף לכל עבר תוך המרדף.

הנאשם יזם את המעשה העברייני, פעל לבדו ועל דעתו. הנאשם יכל היה להימנע מביצוע העבירות.

נטען כי מתחם העונש ההולם בשים לב לחומרת מעשי הנאשם, נע בין 3-6 שנות מאסר. ביחס לפסילת רישיון הנהיגה המתחם נע בין 1-3 שנות פסילה.

הנאשם יליד 1999, בעל עבר פלילי הכולל רישום ללא הרשעה מבית המשפט לנוער בגין 2 עבירות, פריצה לרכב כדי לגנוב ועבירה של גניבה מרכב, ועבר תעבורתי.

ביחס לתסקיר הראשון של שירות המבחן, נטען כי הנאשם מודה במיוחס לו אך ניכר שהוא מנסה להשליך אחריות למעשיו על צד שלישי, שעה שטען שהוצע לו על ידי אחרים להצטרף למעשה העברייני בתמורה לתשלום כסף. תיאורו

של הנאשם לא מתיישב עם עובדות כתב האישום המתוקן בהן הורשע שמלמדות על היותו הרוח החיה מאחורי העבירה.

באשר להליך הטיפול, צוין כי בתחילה הנאשם התקשה להבין את הצורך בהליך אולם לבסוף הסכים להליך זה מתוך רצון לבחון את אירועי חייו. התייחסות זו של הנאשם מצביעה על נכונות להליך טיפולי מתוך סקרנות ולא מתוך הכרה בצורך הטיפולי.

עונשים קודמים שהושתו על הנאשם לא הרתיעו אותו והנאשם לא השכיל ללמוד מטעויות העבר.

ביחס לענישה במסגרת המתחם יש למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחמי הענישה, תוך הטלת מאסר על תנאי משמעותי, קנס כספי, פסילה בפועל מלהוציא או להחזיק רישיון נהיגה ופסילה על תנאי מלהוציא או להחזיק רישיון נהיגה.

המאשימה מתנגדת להמלצת שירות המבחן. מדובר באירוע חמור שבמהלכו חיי האדם וחיי המשתמשים בכביש עמדו בפני סכנה ובשל כך יש להשית ענישה בדמות מאסר בפועל התואמת למתחם שהתבקש.

6. **לטענת ב"כ הנאשם:**

בעת ביצוע העבירות היה הנאשם כבן 20, בגיר צעיר. תסקיר שירות המבחן הראשון, מפרט באשר לנסיבות חייו של הנאשם. הנאשם החל לעבוד בגיל 16, ובהמשך בשל ניכור מצד אביו בעיקר ופרידה של ההורים, לקח על עצמו תפקידים הוריים. הנאשם עבר תאונת עבודה שלאחריה מצבו הכלכלי התדרדר.

לא מדובר בעבריו השגרתי. ישנם אירועים חמורים יותר של היתקלות עם שוטרים, דריסה ופגיעה פיזית בגוף ובנפש, שפה למרבה המזל זה לא קרה.

הנאשם עבר תהליך שיקום ארוך, לא פתח תיקים חדשים, אין לו הרשעות נוספות מאז מעשי העבירה ולא הפר קלה כחמורה תנאי מעצר בית קשים.

לא פשוט לעצור את האירוע בנקודה מסוימת, לא מדובר בעבירה מתוכננת שיש זמן לחשוב ולעצור. מדובר בנאשם צעיר שעלה להגה ועשה טעות חייו.

מדובר בשעת לילה מאוחרת כשאין עוברים ושבים בכבישי הארץ, מדובר במקרה שחרף חומרתו לא נפגע אדם לא בגוף ולא בנפש.

הוגשו שבעה תסקירים לאורך התקופה, בית המשפט עקב אחר התקדמותו של הנאשם בטיפול. בכל התסקירים היתה התקדמות מצדו של הנאשם תוך ששירות המבחן ממליץ על ענישה בדרך של עבודות שירות.

ההליך הטיפולי נמשך שנה. הנאשם התמיד בהליך הטיפול, רכש בטיפול כלים להתמודדות, הגיע מידי שבוע בצורה

מסודרת לא הפסיד אף מפגש, לא איחר לפגישות.

התבקש כי בית המשפט יושיט יד לנאשם.

נטען כי המתחם לא צריך להיות פר עבירה, אלא כי צריך לבחון את הנסיבות הספציפיות של אותו מקרה.

הנאשם היה במעצר ארבעה חודשים אז נעצר באיזוק אלקטרוני ושהה 6 חודשים באיזוק, ביום 29.9.20 הותר לו לצאת לעבודה, ומאז הוא מצוי במסגרת תעסוקתית.

התקופה שהנאשם ישב במעצר ממש, נתנה את אותותיה. שירות המבחן מתרשם שחזרתו לבית האסורים תקלקל את כל התהליך שעשה. הנאשם נטל אחריות על מעשיו וחזר למוטב.

ב"כ הנאשם עותר להשית על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס הכספי. מבוקש כי הקנס כי לא יהיה גבוה לאור גילו הצעיר.

לעניין הפסילה נטען כי נאשמים צעירים שהולכים בדרך שיקומית בלי רישיון זה לא דבר פשוט. ביחוד ביישובי הכפרים הבדואים. עותר להשית פסילה על תנאי ולהושיט לנאשם יד לדרך שיקומית מלאה.

הנאשם אמר כי הוא רוצה לתקן את עצמו, חולשתו גרמה לו לבצע את מעשיו העבירה. הטיפול הקבוצתי מהווה תחנת מנוחה לנפש. הקבוצה הטיפולית סייעה מאוד. קצינת המבחן נתנה מענה על שאלות והדבר נתן תחושת ביטחון. מתכוון להתחנך. המאסר יחזיר אותו אחורה.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

7. בביצוע העבירות ובאופן ביצוע פגע הנאשם בערכים המוגנים אשר ביסודן והם שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שלטון החוק, בטחון השוטרים והסדר הציבורי, והעמיד בסכנה את השוטרים, המתלונן והמשתמשים בדרך.

העבירות אשר ביצע הנאשם חמורות, והן בוצעו תוך ניסיון לגניבת רכב ולהתחמקות מאנשי חוק. במעשיו העמיד הנאשם את המתלונן, שוטרים, אזרחים ורכוש בסיכון ובחשיפה לנזק חמור, אשר יכול היה לעלות כדי פגיעה במשתמשים בדרך ומעשיו נושאים בחובם פוטנציאל לחומרה גבוהה יותר.

מדובר בנסיבות חמורות של ביצוע העבירות. הנאשם ניסה לגנוב רכב, עת ראה שהמתלונן עוקב אחריו החל בנסיעה פראית ומסכנת חיים בכבישים מהירים, נסע כאשר האור הדולק בצומת אדום וגרם לרכבים לסטות מן הדרך, בנסיעתו, הנגרר שהיה מחובר אל הרכב הטלטל מצד לצד והחלו לעוף חפצים, הנאשם לא נשמע להוראות שוטרים ולא עצר.

לצד החומרה האמורה, יש להביא בבחינת הנסיבות את העובדה שלבסוף לא נפגע אף אדם ואף כלי רכב.

בתי המשפט הדגישו את חומרת עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בעיקר כאשר היא נעברת תוך ניסיון להתחמקות משוטרים, וכי יש צורך של ממש במיגור התופעה וזאת באמצעות החמרת הענישה.

ר' ע"פ 4763/17 ותד נ' מ"י (29.1.2018):

"עבירת המרדף פוגעת בצורה ישירה בביטחון האישי של עובר דרך. כל חטאו הוא שעשה שימוש בכביש המדינה. טול המקרה בפנינו. המעשה נמשך כעשרים דקות במהלכו המערער נסע בניגוד לכיוון התנועה, תוך התעלמות חוזרת ונשנית מרמזור אדום שניצב בפניו. מספר כלי רכב, ביניהם רכב השייך למשטרה, נאלצו לסטות מהדרך על מנת שלא להיפגע. התנהגות כזו יוצרת מצב של התמוטטות דיני התעבורה, על כל הסיכון הכרוך בכך. אין לאפשר תוהו ובוהו בנתיבי התחבורה".

קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, ולא רק כפי נוסחה של העבירה ועונשה בחוק, ולמתחם הנקבע היבט אינדיבידואלי הקשור למקרה המסוים הנדון. ר' ע"פ 1323/13 חסן ואח' נ' מ"י (5.6.2013).

בע"פ 8664/19 מוחמד בכר נ' מ"י (8.3.2020) - הורשע המערער על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו ואי ציות לרמזור אדום. במהלך נהיגתו סטה המערער מנתיב נסיעתו לנתיב הסמוך בו נסע אותה עת רכב אחר וגרם לנהג הרכב האחר לבלום ולסטות לכיוון חומת ההפרדה בכביש. קצין משטרה שנהג ברכב משטרה בסמוך, הבחין בנהיגתו הפרועה של המערער, התקרב עם הרכב המשטרה אל רכבו של המערער, ונהג במקביל אליו, צפר למערער, הציג עצמו כקצין משטרה והזהרה בפניו באמצעות תעודת מינוי שוטר, העיר למערער על נהיגתו הפרועה והורה לו לעצור בשול הכביש. המערער לא שעה להוראות קצין המשטרה והמשיך בנהיגה פרועה. בשלב זה חיבר קצין המשטרה את הסירנה המשטרית הכחולה אל גג הרכב המשטרתי, הפעיל אותה וכרז למערער מספר פעמים לעצור. המערער עצר את רכבו בשול הדרך וקצין המשטרה עצר את רכבו לפני רכבו של המערער. בבוא קצין המשטרה לרדת מהרכב המשטרתי על מנת לגשת אל המערער, פתח המערער בנהיגה במהירות גבוהה, תוך שהוא סוטה לנתיב נסיעתו של רכב אחר שנסע בכביש באותה העת וגרם לו לבלום על מנת להימנע מהתנגשות. המערער המשיך בנהיגתו הפרועה, חצה בנהיגתו רמזור אדום בצומת, ופנה ימינה תוך שהוא סוטה לסירוגין לנתיב השמאלי בכיוון המנוגד לכיוון התנועה, ובמספר הזדמנויות חצה קו הפרדה רצוף. כך גרם למספר כלי רכב שנסעו בנתיב הנגדי לבלום ולסטות מנתיב הנסיעה שלהם אל שול הדרך על מנת למנוע התנגשות חזיתית עם רכב המערער. כל אותה עת נסע קצין המשטרה בעקבותיו. **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 22 ל-44 חודשי מאסר בפועל**, כמו גם פסילת רישיון הנהיגה לתקופה שבין 2 ל-5 שנים, **והשית על המערער 24 חודשי מאסר בפועל**, פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים מיום שחרורו מבית הסוהר לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שציון כי:

"מדובר כאמור בנהיגה פרועה של רכב באופן שהעמיד בסכנה משמעותית את כל המשתמשים בדרך שהיו בקרבתו של המערער. המערער עוד הוסיף חטא על פשע בכך שתוך כדי זה שהוא היתל בקצין המשטרה ועצר לצדי הכביש, ברח ממנו בשנית והגדיל את הסכנה של המשתמשים האחרים בדרך בעת הימלטותו מהשוטר.

בית משפט זה עמד וחזר ועמד אין ספור פעמים על החומרה היתרה של עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועל הצורך להחמיר בענישתם של נאשמים שהורשעו בנהיגה פרועה ומסוכנת במטרה להימלט מפני המשטרה.....בית משפט זה אף קבע לאחרונה כי ראוי בנסיבות כאלו להטיל על עברייני תנועה מסוג זה הנהגים בפראות והנמלטים מהמשטרה 3 שנות מאסר ואף יותר".

בע"פ 8508/18 **מרעי עבד אלרחמן נ' מ"י** (12.9.2019) - הורשע המערער, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה והפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון, נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, נהיגה נגד כיוון התנועה בכביש חד סטרי ובאיסור שימוש בטלפון נייד בזמן נהיגה. שני שוטרים הבחינו במערער שנהג ללא רישיון או פוליסת ביטוח תקפה, כאשר הוא משוחח בטלפון בעת הנהיגה. לאחר שקראו לו לעצור בצד הוא ניסה לדרוס אחד מהם, ולאחר מכן נמלט ברכבו בנהיגה פרועה ברחובותיה העיר, במהלך הנהיגה גרם לרכבים אחרים לסטות, סיכן הולכי רגל, זגזג ימינה ושמאלה ועקף רכבים בצורה מסוכנת. **בית המשפט המחוזי הטיל על המערער 27 חודשי מאסר בפועל**, לצד מאסר מותנה ופסילה מלנהוג או לקבל רישיון במשך שלוש שנים. הערעור נדחה. קיימות עבירות נוספות למערער אל מול הנאשם בענינו, ומנגד לא קיימת עבירת ניסיון גניבת רכב.

בע"פ 8189/17 **משה בן חיים נ' מ"י** (7.2.2018) הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, נהיגה בלי רישיון נהיגה, ואי ציות לרמזור אדום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 2 ל- 5 שנות מאסר, והטיל על המערער 40 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופסילה מנהיגה ומקבלת רישיון נהיגה למשך 5 שנים. הערעור נדחה. במקרה זה קיימת גם עבירת נהיגה ללא רשיון ומנגד לא קיימת עבירת ניסיון לגניבת רכב.

בע"פ 4626/20 **יצחק גולדשטיין נ' מ"י** (4.4.2021) הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והיזק לרכוש במזיד, בכך שלא שעה לבקשת מאבטחים בחניון שלא לנסוע, פגע בשניים מהם עם רכבו, נסע בנתיב נגדי ופגע ברכב, והכל תוך נהיגה במהירות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בין 20 ל - 60 חודשי מאסר, והטיל עונש של 36 חודשים, ₪ 12,000 פיצוי למתלוננת, 18 חודשי פסילה וענישה מותנית. הערעור נדחה תוך שנקבע כי המתחם הולם את חומרת העבירות ומתיישב עם מדיניות הענישה הנוהגת.

בעניינו נוספה עבירת ניסיון לגניבת רכב.

בקביעת מתחם העונש ההולם יש להביא את נסיבות ביצוע העבירות כמפורט לעיל, את המסוכנות העולה מאופן הנהיגה, את ניסיון גניבת הרכב ואת ההימלטות מהשוטרים, ומנגד את העובדה שלא נגרמו פגיעות בנפש או ברכוש, אך כאמור פוטנציאל הנזק גבוה.

לאור האמור, אני מוצא את מתחם העונש ההולם בגין העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשם, בנסיבות ביצוען, כעולה מהאמור לעיל, ככולל מאסר בפועל הנע בין 30 ל - 48 חודשי מאסר בפועל.

בנוסף יש להטיל פסילה משמעותית בין שנה לשלוש שנים.

הענישה

8. הנאשם יליד 1999, ובעברו אי הרשעה מבית המשפט לנוער ועבירות תעבורה כמפורט לעיל.

הנאשם ביצע את העבירות בהיותו בן 20 ומחצה. לגילו הצעיר יש לתת משקל.

עוד יש לתת משקל לקבלת האחריות.

מנגד יש לתת משקל לשיקולי הרתעת הרבים והרתעת היחיד.

ב"כ המאשימה עותר לענישה בשליש התחתון של המתחם לו הוא טוען, אשר משמעותו הטלת מאסר בפועל. ב"כ הנאשם עותר למתן משקל לשיקולי השיקום ולאורם ובשל ההליך הטיפולי שעבר הנאשם, לרדת את מתחת למתחם העונש ההולם ולהטיל מאסר בעבודות שירות.

לאחר שנבחנו הנסיבות ונבחן ההליך הטיפולי אותו עבר הנאשם, והעולה משבעת תסקירי שירות המבחן, באתי למסקנה כי בעניינו של הנאשם יש לרדת אל מתחת למתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, לקבל את המלצת שירות המבחן בתסקירו האחרון, ולהטיל מאסר בעבודות שירות אשר יהיה למלא התקופה האפשרית לצד מאסר מותנה, קנס ופסילה.

אלמלא ההליך הטיפולי שיקומי הארוך והמשמעותי אשר עבר הנאשם, מובן כי לא היה מקום לירידה אל מתחת למתחם, ויכול והיתה מוטלת ענישה אף מעל הרף התחתון במתחם לאור שיקולי הרתעה.

ואולם משבעת התסקירים עולה תהליך ארוך, של למעלה משנה, בו הנאשם משתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, משתתף בהליך טיפולי, נתרם ממנו רבות, ושירות המבחן מציין מפורשות מחוייבות ורצינות של הנאשם ורכישת כלים להתמודדות עם מצבים קשים, לצד הפנמת חומרת מעשיו. שירות המבחן אמנם מציין בתסקיר האחרון רגרסיה מסוימת אולם אין הכוונה לבעיות בהליך הטיפולי, אלא שהדבר הינו בגין מספר אירועים שחווה, ושירות המבחן אינו משנה מההמלצה להימנע ממאסר. שירות המבחן אף מוסיף כי הענישה המומלצת על ידו תמנע חשיפה ממושכת לגורמים שוליים בכלא אשר עלולה לדרדר את מצבו.

אני מוצא כי ההליך הטיפולי החיובי והממושך אותו עבר הנאשם בהצלחה, לצד הגיל הצעיר, קבלת האחריות, ואי ביצוע עבירות נוספות, כל אלו מביאים לצורך לתת משקל של ממש לשיקולי השיקום בעניינו.

העבירות אשר ביצע הנאשם חמורות ונסיבות ביצוען חמורות. גם כאשר קיימים שיקולי שיקום הם אינם מבטלים את הצורך להתייחס לשיקולי הענישה האחרים, אשר משמעותם מתן מענה עונשי מחמיר לעבירות חמורות אלו.

האיזון הראוי בענינו של הנאשם הינו הטלת מאסר בעבודות שירות, והימנעות מהטלת מאסר מאחרי סורג ובריש, וזאת על מנת להושיט יד לאפשרות השיקום אשר עולה מהתסקירים ומהתהליכים המפורטים בהם.

יש להוסיף כי הנאשם היה במעצר כ-4 חודשים, ולאחר מכן באיזוק אלקטרוני כמעט 6 חודשים. הואיל ומהמאסר

בעבודות שירות לא מופחתים ימים אלו, הרי שהמשמעות המעשית הינה כי הירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם הינה מתונה מכפי שנחזה.

ער אני לכך שעבירות אלו צריכות לענישה מחמירה, ולרוב מאחרי סורג וברח לפרקי זמן משמעותיים, ואולם אין לבטל את ההליך השיקומי הארוך והמשמעותי אשר ביצע הנאשם, ואשר המאסר בפועל יכול לפגוע בתהליך זה.

אשר לפסילה - אינני סבור כי יש לקבל את העתירה להימנע מפסילה. אכן לאפשרות נהיגה יש משמעות ביחס לשיקום, אולם העבירות ונסיבות ביצוען מחייבות פסילה, וגם בכך אני מוצא לנכון להקל עם הנאשם משיקולי שיקום, אך להטיל פסילה בפועל, לצד פסילה מותנית.

כן יש להטיל קנס אשר יהיה בו כדי לאזן את הענישה המקלה לאור שיקולי השיקום, והקנס יהיה מידתי לאור המצב הכלכלי של הנאשם.

9. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר בעבודות שירות - מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים. תקופת מאסרו תרוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות. הובהרה לנאשם חובתו לבצע את עבודות השירות, ובמידה שלא יעשה כן ניתן יהיה להמיר בעונש מאסר בפועל, וכך גם יוכל הממונה לפי שיקול דעתו, היה וימצא קיומה של עילה לכך.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 9.11.22, כאמור בחו"ד הממונה.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על עבירה לפיה הורשע.

קנס - קנס בסך 10,000 ש"ח או מאסר למשך 50 ימים תחתיו; הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 60 יום מהיום ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן.

פסילה בפועל - הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה וזאת לתקופה של 9 חודשים.

פסילה על תנאי - הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה וזאת למשך 9 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שנתיים מהיום יעבור על עבירה של נהיגה בזמן פסילה או סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ב אלול תשפ"ב, 18 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.

